

РЕЦЕНЗЕНТЫ:

Савенко В.Я., доктор технических наук, профессор, Национальный транспортный университет, заведующий кафедрой строительства и эксплуатации дорог, Киев, Украина.

Новикова А.М., доктор экономических наук, заместитель директора ГП «ГосавтотрансНИИпроект» по научной работе, Киев, Украина.

УДК 338

UDC 338

МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ РУХУ ШВИДКОПСУВНИХ ТОВАРІВ В ЛАНЦЮГАХ ПОСТАЧАНЬ

Сопощко О.Ю., Національний транспортний університет, Київ, Україна

METHODOLOGICAL ASPECTS OF INCREASING EFFICIENCY IN MOTION PERISHABLE CARGO IN SUPPLY CHAINS

Sopotsko O.Y., National Transport University, Kyiv, Ukraine

МЕТОДИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ ПОВЫШЕНИЯ ЭФФЕКТИВНОСТИ ДВИЖЕНИЯ СКОРОПОРТЯЩИХСЯ ТОВАРОВ В ЦЕПЯХ ПОСТАВОК

Сопощко О.Ю., Национальный транспортный университет, Киев, Украина

Постановка проблеми. Для розроблення ефективної моделі управління логістичними системами в ланцюгах постачань швидкопсувних вантажів та в подальшому забезпечення високої ефективності функціонування моделі (моделей та методів) управління логістичною системою є необхідним дослідити поняття «швидкопсувний вантаж».

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретичні та практичні аспекти функціонування різних видів транспорту висвітлені в працях вітчизняних та зарубіжних вчених, таких як Д.П. Веліканов, М. О. Гундобін, В.Т. Єлагін, В. М. Загорулько, Л. Г. Зайончик [1], В. Г. Коба, В. І. Котелянець, М. І. Котлубай, В.М. Лившиць, В. В. Мова, О. П. Петров, А. А. Покотилов, В. О. Рибалкін, М. К. Роздобудько, Є. М. Сич, С.С. Ушаков, Ю.М. Цветов, В. Г. Чекаловець, В.Г. Шинкаренко [2], В. І. Щелкунов і багатьох інших. Питаннями вдосконалення роботи холодотранспорту займалися такі науковці та спеціалісти як Н. І. Богомолова, С. М. Данилов, М. В. Дем'янков, Ю. Ф. Кулаєв, А. П. Леонтєв, М. Є. Лисенко, С. Ф. Маталасов, В. К. Мироненко, О. М. Павлов, В. М. Панферов, Є. М. Сич та інші, які внесли вагомий вклад в теорію та практику транспортної науки.

Цілю статті (постановка завдання) є дослідження швидкопсувних вантажів як товарів з економічної точки зору, так як ефективне управління підприємством неможливе без дослідження тенденцій та закономірності функціонування ринку товарів і послуг, що безпосередньо впливає на логістичну діяльність підприємства. Для вирішення поставленої мети необхідно виконати такі **завдання**: 1) визначити поняття продукту та товару як економічних категорій; 2) визначити поняття вантаж та швидкопсувний вантаж; 3) визначити місце швидкопсувних вантажів в загальній класифікації вантажів та сформулювати (привести) класифікація швидкопсувних вантажів; 4) сформулювати позицію того (зробити акцент на те), що продукт в процесі обміну стає товаром, при прийнятті продукту/товару до перевезення він стає вантажем, що є важливим при управлінні підприємством, в контексті його логістичної діяльності.

Вклад основного матеріалу дослідження. Перш за все необхідно розглянути такі поняття як «продукт» та «товар».

Продукт (від лат. produce(re) – створювати) – речовий або інтелектуальний результат людської праці, або речовина, яка служить матеріалом для виготовлення або вироблення чого-небудь, а також товар, який задовольняє бажання чи потреби ринку. [3].

Загальною властивістю продукту на відміну від дарів природи є те, що в нього вкладена людська праця. Продукт може бути товаром, якщо він є об'єктом обміну. Продукти, виготовлені людиною для власного споживання, товарами не є.

У класичній економічній літературі під товаром розуміють продукцію, яка вироблена для продажу з метою отримання доходу. Таким чином будь-який продукт під час операції обміну набуває риси товару.

Товар – це все, що може бути запропоновано на ринку для задоволення бажань чи потреб. Товарами є матеріальні об'єкти, послуги, досвід, заходи, зображення, індивідуальності, місця, об'єкти власності, організації, інформація та ідеї. [4, с. 283].

Вантаж — це товарно-матеріальні цінності, прийняті транспортом до перевезення. Транспортна характеристика вантажу — це сукупність атрибутів, що визначають умови і техніку перевезень, навантаження-розвантаження, зберігання. Сюди включають режим зберігання, спосіб упакування, процедуру навантаження-розвантаження, порядок транспортування, фізико-хімічні властивості, розміри, обсяг, масу, форму пред'явлення до перевезення. [5].

Отже, продукти як результати людської праці, стають об'єктами обміну між підприємствами, тобто товарами. А ті товари, що прийняті транспортом до перевезення стають вантажами.

Наразі існує широка та глибока класифікація вантажів [6].

Усі вантажі поділяють:

1. За видом продукції:

- продукція сільського господарства;
- продукція лісової, деревообробної і целюлозно-паперової промисловості;
- продукція паливно-енергетичної промисловості;
- мінеральна сировина, мінеральні будівельні матеріали та вироби;
- продукція металургійної промисловості;
- продукція хімічної промисловості;
- продукція харчової, м'ясопродуктової та рибної промисловості;
- промислові товари народного споживання;
- продукція машино- і приладобудування і металообробної промисловості;
- інші вантажі.

2. За фізичним станом:

- тверді;
- рідкі;
- газоподібні.

3. За специфічними властивостями та умовами транспортування:

– швидкокопсувні, що вимагають захисту від дії високої чи низької температури довкілля; (нижче, зображено місце швидкокопсувних вантажів у загальній класифікації вантажів (рис. 1.).

- гігроскопічні, тобто здатні поглинати вільну вологу;
- вантажі, які легко акумулюють сторонні запахи;
- вантажі, які мають специфічний запах;

– вантажі, які стійко зберігають свої фізико-хімічні властивості в процесі перевезення та зберігання;

– навальні вантажі, які втрачають під час транспортування властивості сипучості внаслідок змерзання чи спікання окремих частинок;

– навальні вантажі, в яких у разі тривалого зберігання спостерігається втрата рухливості частинок продукту внаслідок тиску верхніх шарів;

– небезпечні вантажі, що вимагають дотримання під час перевезення особливих правил;

– вантажі, які можуть в процесі перевезень значно втрачати масу.

4. Залежно від умов та способу зберігання:

– цінні вантажі та такі, що можуть зіпсуватися під дією вологи чи зміни температури, рекомендовано зберігати в закритих складах або під навісами;

– вантажі, що не реагують або слабо реагують на зміну зовнішнього середовища, допустимо зберігати на відкритих площадках.

5. За вагою:

- нормальні: до 250 кг для поштучних вантажів;
- до 400 кг для катних вантажів (бочки, рулони, котушки та ін.);
- підвищеної маси – великовагові (поштучні неподільні вантажі вагою 30 т та більше).

6. За вагою відповідно до вимог охорони праці:

1 категорія – вантажі з вагою одного місця до 80 кг, сипучі, дрібнопоштучні, навальні;

2 категорія – вантажі з вагою одного місця 80 – 500 кг;

3 категорія – вантажі з вагою одного місця понад 500 кг;

7. За обсягами відправлень:

– дрібногуртові вантажі, що комплектуються для одночасного відправлення певному споживачеві, вагою до 2 т і об'ємом менше місткості кузова;

– гуртові вантажі, що комплектуються для одночасного відправлення певному споживачу, вагою, що не перевищує вантажності автопоїзда з урахуванням дорожніх обмежень (практично вагою до 30 т);

– масові вантажі, що подаються до перевезень у кількості, яка перевищує вантажність автопоїздів (земля при виконанні робіт нульового циклу, зерно при вивозі з токів на елеватори, матеріали для будівництва доріг, тощо).

8. За габаритами:

– габаритні

– перевозяться автомобілями універсального призначення;

– негабаритні

– перевозяться спеціалізованим рухомим складом;

До негабаритних належать вантажі, які при їх розміщенні на транспортному засобі перевищують його габарити, тобто: 2,55 м за шириною, 4 м за висотою або більше ніж на 2,0 м довші від довжини кузова.

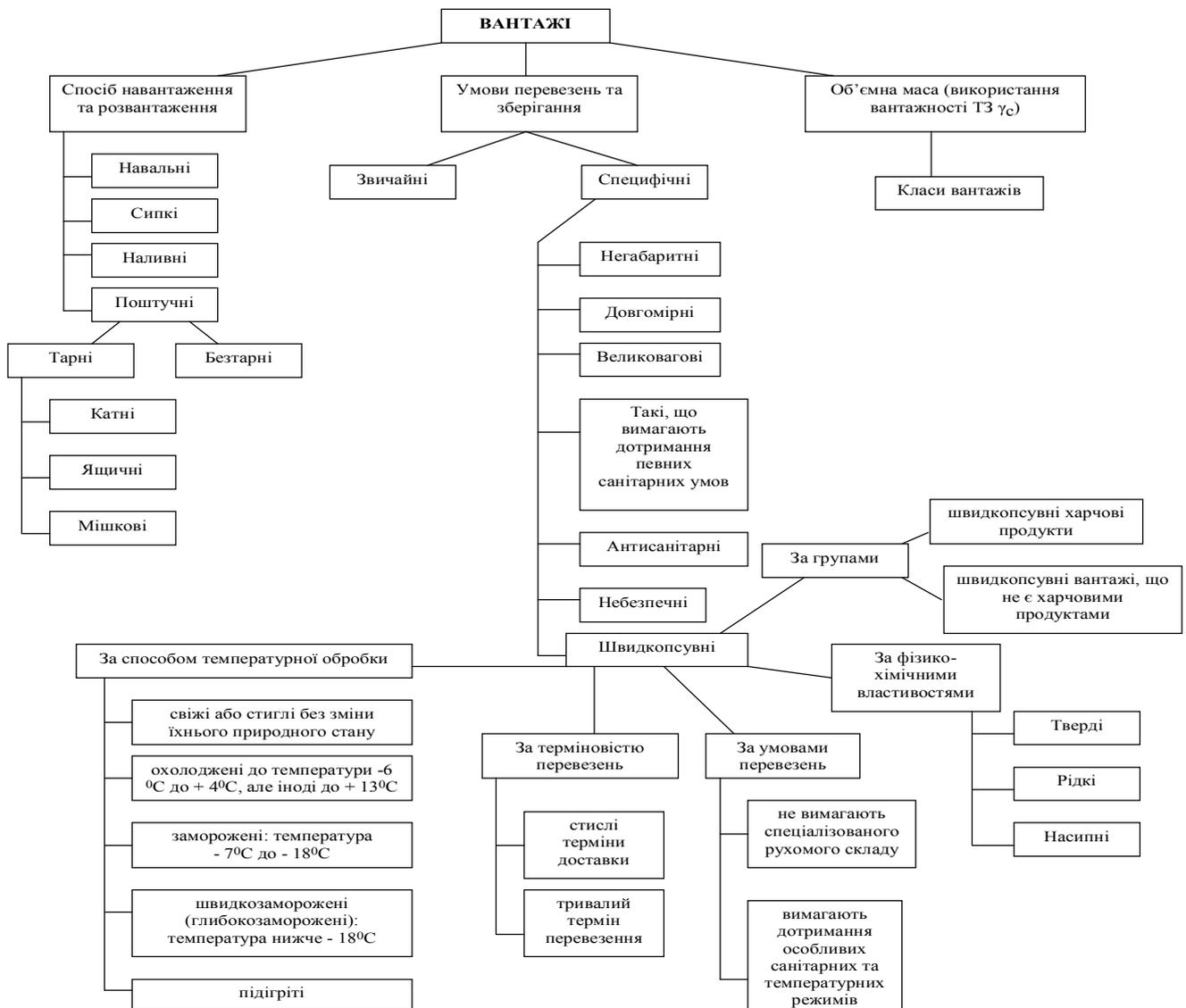

Рисунок 1 – Місце швидкокопсувних вантажів у загальній класифікації вантажів

9. За ступенем забруднення кузова. За цією ознакою вантажі поділяють на групи. Види вантажів кожної з груп наведені в таблиці 1.

Таблиця 1 – Класифікація вантажів за ступенем забруднення кузова [6].

Група вантажів	Види вантажів
0	Продукти харчової, м'ясо-молочної та рибної промисловості
1	Продукти хіміко-фармацевтичної, легкої та поліграфічної промисловості
2	Продукти сільського господарства (зерно, насіння, сіно, солома, комбікорми)
3	Овочі, баштанні культури, фрукти, ягоди
4	Продукти деревообробної та целюлозно-паперової промисловості, скло, сантехнічні та будівельні матеріали
5	Руди металеві, вугілля, шлаки та цемент
6	Нафтопродукти, масла, гази
7	Бітум, асфальт, гудрон та інше
8	Живність, шкіра, відходи м'ясної промисловості
9	Добрива органічні, мінеральні, отрутохімікати та рідкі отрути

Ступінь забруднення кузова (показник сумісності вантажів) змінюється від «0» д «9» і показує, що після вантажу із ступенем забруднення «0» можна перевозити будь-які вантажі без очищення кузова, із ступенем «1». Всі вантажі, крім «0». Тобто після перевезення вантажу із ступенем забруднення «9» без очищення кузова не можна перевозити інші вантажі.

10. За видами експортно-імпортних операцій з вантажем. В Україні з 1993 року впроваджена гармонізована система опису і кодування експортно-імпортних продовольчих товарів, за якою вони розподілені у чотирьох розділах, в свою чергу в кожному з розділів товари об'єднуються у декілька груп. В розділі 1 «Живі тварини і продукція тваринництва» – товари об'єднані у п'ять груп. В розділі 2 «Продукти рослинного походження» товари об'єднані у 13 груп. В розділі 3 «Жири і масла тваринного або рослинного походження, продукти їх розщеплення, приготовлені харчові жири, віск тваринного і рослинного походження» об'єднані у 15 груп. В розділі 4 – «Продукція харчової промисловості, алкогольні і безалкогольні напої, оцет, тютюн і його замітники» об'єднані у групи 16-24.

Отже, на підставі проведеного аналізу визначено місце швидкопсувних вантажів у загальній класифікації, що дає підстави для узагальнення специфічних потреб при роботі з таким видом вантажів.

В наукових джерелах існує наступне тлумачення швидкопсувних вантажів — це вантажі, що вимагають захисту від дії підвищеної або зниженої температури навколишнього середовища та вологості повітря. [7, с. 128].

Зараз, в Україні питаннями контролю за дотриманням температурних режимів під час просування вантажів ланцюгами постачань опікується Асоціація холодної логістики України. Наразі існує проект Наказу «Правила перевезення швидкопсувних вантажів автомобільними транспортними засобами», який розробило Міністерство інфраструктури України і який цілком призначено роботі зі швидкопсувними вантажами [8].

Відповідно до Проекту, *швидкопсувний вантаж* – вантаж, який втрачає свої якості після закінчення обмеженого періоду часу під впливом умов навколишнього середовища (температури, вологості та ін.) і вимагає дотримання особливих умов транспортування та зберігання [8].

Згідно п. 3.1. проекту Наказу «Правил перевезення швидкопсувних вантажів автомобільними транспортними засобами», швидкопсувні вантажі залежно від того, чи призначені вони для споживання людиною або ні, поділяють на швидкопсувні харчові продукти та швидкопсувні вантажі, що не є харчовими продуктами.

Швидкопсувні харчові продукти залежно від походження поділяють на такі групи:

- рослинні продукти (харчові продукти рослинного походження) – гриби, ягоди, овочі, фрукти та інші продукти рослинного походження, призначені для споживання людиною;
- тваринні продукти (харчові продукти тваринного походження) – м'ясо, м'ясні продукти,

яйця, яйцепродукти, молоко, молочні продукти, риба, рибні та морепродукти, інші продукти тваринного походження, призначені для споживання людиною;

– продукти переробки – харчові продукти, які були вироблені шляхом зміни первинного стану рослинних та/або тваринних продуктів з додаванням харчових добавок, ароматизаторів або інших харчових продуктів, зокрема, це ковбасні вироби та інші м'ясні продукти, молочні продукти, різні жири, заморожені плодовоовочі, фруктові напої тощо.

До швидкокопсувних вантажів, що не є харчовими продуктами, належать рослини (розсада, квіти живі, зрізані та ін.), деякі продукти тваринного походження, призначені для сільськогосподарського або промислового використання, для використання у фармацевтиці, тощо.

Серед швидкокопсувних вантажів виділяють групу особливо швидкокопсувних харчових продуктів, які не підлягають зберіганню без холоду, а максимальний строк їх зберігання при температурі не вище ніж плюс 6°C становить від 6 до 72 год. залежно від виду продукту. У разі недотримання температурних умов і строків реалізації в них створюється особливо сприятливе середовище для розмноження мікроорганізмів, що можуть спричинити псування продуктів і призвести до гострих кишкових захворювань і харчових отруєнь людей. До особливо швидкокопсувних харчових продуктів належать м'ясні, рибні, овочеві напівфабрикати, сири, молоко, кисломолочні продукти, варені ковбаси, кулінарні вироби, кремові кондитерські вироби, вироби з крові та субпродуктів тощо.

Швидкокопсувні вантажі залежно від термічного стану поділяють на такі групи:

- свіжі та остиглі;
- охолоджені та підморожені (як правило, до температури від мінус 6°C до плюс 4°C);
- заморожені (до температури від мінус 7°C до мінус 18°C);
- швидкозаморожені (глибокозаморожені) (до температури нижче ніж мінус 18°C);
- підігріті (з більш високою температурою відносно температури зовнішнього повітря).

За умовами перевезення швидкокопсувні вантажі поділяють на такі, що:

- вимагають застосування транспортних засобів спеціалізованого призначення, спеціалізованих контейнерів і тари;
- допускають застосування транспортних засобів, контейнерів і тари універсальних (загального призначення).

Швидкокопсувні вантажі різноманітних найменувань, що надають для перевезення, об'єднують за схожими ознаками чи властивостями в укрупнені номенклатурні групи.

Нормативно-правові положення проекту Наказу «Правил перевезення швидкокопсувних вантажів автомобільними транспортними засобами» максимально наближені до міжнародних норм, а саме – Угоди про міжнародні перевезення швидкокопсувних харчових продуктів та про спеціальні транспортні засоби, які призначені для цих перевезень. Важливим нововведенням є поділ швидкокопсувних вантажів на швидкокопсувні харчові продукти та швидкокопсувні вантажі, що не є харчовими продуктами (рис. 2.).

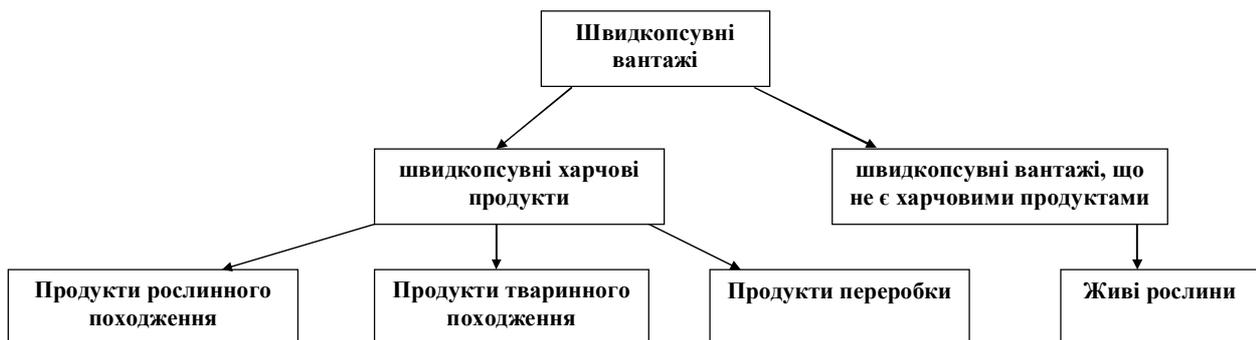

Рисунок 2 – Класифікація швидкокопсувних вантажів, що перевозяться у міжнародному сполученні (авторська розробка)

Висновки. Досліджено швидкокопсувні вантажі як товари з економічної точки зору, визначено поняття продукт, товар, вантаж та швидкокопсувний вантаж, визначено місце швидкокопсувних вантажів в загальній класифікації вантажів, що дає підстави для узагальнення специфічних потреб при роботі з таким видом вантажів. Наведено класифікацію швидкокопсувних вантажів. Користуючись

вищезазначеними термінами та категоріями доведено, що продукт в процесі обміну стає товаром, при прийнятті продукту/товару до перевезення він стає вантажем, при що є важливим при управлінні підприємством, в контексті його логістичної діяльності.

ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ

- 1 Основи економіки транспорту: Підручник / Щелкунов В. І., Кулаєв Ю. Ф., Зайончик Л. Г., Загорулько В. М. та ін. — К.: Кондор, 2011. — 392 с.
- 2 Криворучко О.М. Менеджмент організацій автомобільного транспорту. Криворучко О.М., Шинкаренко В.Г. Посібник для виконання випускних робіт: Навч. посібник. — 2-е вид., перероб. і доп. — Харків: ХНАДУ, 2004. — 80 с.
- 3 Азрилиан А.Н. Большой экономический словарь. / А.Н. Азрилиан. — М.: Институт новой экономики. А.Н. Азрилиан. 1997.
- 4 Котлер Ф. Маркетинг менеджмент. / Ф. Котлер — Экс пресс-курс. 2-е изд./Пер. с англ. Под ред. С.Г. Божук. — СПб.: Питер, 2006 — 464 с.
- 5 Окландер М.А. Логістика. / М.А. Окландер — К.: Центр учбової літератури, 2008. — 346 с.
- 6 Вільковський Є.К., Кельман І.І., Бакуліч О.О. Вантажознавство. / Є.К. Вільковський, І.І. Кельман, О.О. Бакуліч — 2-е вид., перероблене і доповнене. — Львів: «Інтелект-Захід», 2007.
- 7 Троицкая Н.А. Организация перевозки скоропортящихся грузов в международном сообщении. / Н.А. Троицкая — М.:АС-МАГД, 1999.
- 8 «Правила перевезення швидкопсувних вантажів автомобільними транспортними засобами» [Проект Наказу Міністерства інфраструктури України від 17 листопада 2010 р.] / rada.gov.ua.

REFERENCES

- 1 Foundations of transport economy: textbook / Schelkunov V.I., Kulaev Y.F., Zayonchik L.G., Zagorulko V.M. et al. Kyiv: Condor, 2011. 392 p. (Ukr).
- 2 Kryvoruchko O. M., Shinkarenko V. G. Management of road transport companies. textbook: 2nd ed., Revised. and add. Kharkov: HNADU, 2004. 80 p. (Ukr).
- 3 Azriliyan A.N. Big Dictionary of Economics. Moscow: Institute of New economy 1997. (Rus).
- 4 Kotler F. Marketing Management. Former press rate. 2nd ed./Transl. from English. Ed. S.G. Bojukov. St. Petersburg.: Peter , 2006. 464 p. (Rus).
- 5 Oklander M.A. Logistika. Kyiv: Center uchbovoy literature. 2008. 346 p. (Rus).
- 6 Vilkovsky J.K., Kelman I.I., Bakulich O.O. Cargoknowledge. 2nd appearance. Lviv: «Intelekt – Zahid», 2007. (Ukr).
- 7 N.A. Trotsikaya Organization of transportation of perishable cargo in international traffic. Moscow: AC–MAGD, 1999. (Rus).
- 8 Pravula perevezen shvudkopsyvnuh vantajiv avtomobilnum transportom [Rules of transportation of perishable cargo by automobile transport] Proekt Order Ministry infrastruktury of Ukraine from November 17, 2010 year. rada.gov.ua. (Ukr).

РЕФЕРАТ

Сопоцько О.Ю. Методичні аспекти підвищення ефективності руху швидкопсувних товарів в ланцюгах постачань / О.Ю. Сопоцько // Управління проектами, системний аналіз і логістика – К.: НТУ – 2013. – Вип. 11.

В статті досліджено швидкопсувні вантажі як товари з економічної точки зору, так як ефективне управління підприємством неможливе без дослідження тенденцій та закономірності функціонування ринку товарів і послуг, що безпосередньо впливає на логістичну діяльність підприємства.

Об'єкт дослідження – швидкопсувні вантажі.

Мета роботи є сформулювати позицію того (зробити акцент на те), що продукт в процесі обміну стає товаром, при прийнятті продукту/товару до перевезення він стає швидкопсувним вантажем, що є важливим при управлінні підприємством, в контексті його логістичної діяльності.

Методи дослідження – порівняння, аналіз і синтез.

Досліджено швидкопсувні вантажі як товари з економічної точки зору, визначено поняття продукт, товар, вантаж та швидкопсувний вантаж, визначено місце швидкопсувних вантажів в загальній класифікації вантажів, що дає підстави для узагальнення специфічних потреб при роботі з таким видом вантажів. Наведено класифікацію швидкопсувних вантажів. Користуючись

вищезазначеними термінами та категоріями доведено, що продукт в процесі обміну стає товаром, при прийнятті продукту/товару до перевезення він стає вантажем, при що є важливим при управлінні підприємством, в контексті його логістичної діяльності.

Результати статті можуть застосовуватись при розробленні ефективної моделі управління логістичними системами в ланцюгах постачань швидкопсувних вантажів.

Прогнозні припущення щодо розвитку об'єкта дослідження – зближення національного законодавства з міжнародним щодо визначення терміну «швидкопсувний вантаж».

КЛЮЧОВІ СЛОВА: «ПРОДУКТ», «ТОВАР», «ВАНТАЖ», «ШВИДКОПСУВНИЙ ВАНТАЖ».

ABSTRACT

Sopotsko O. Y. Methodological aspects of increasing efficiency in motion perishable cargo in supply chains chains. Project of management, systems analysis and logistics. K.: NTU. 2013. Vol. 11.

This paper investigates perishable goods as goods from an economic point of view, as the effective management of the enterprise is impossible without the trends and patterns of functioning market for goods and services that directly affect the logistics activities of the company.

Object of study – perishable cargo.

Objective is to build the position that (to emphasize the fact) that the product is in the process of becoming a commodity exchange, in making the product / goods to transport it becomes perishable goods, which is important in the management of an enterprise in the context of its logistics activities.

Research methods – a comparison, analysis and synthesis.

Investigated perishable goods as goods from an economic point of view, the concepts product, commodity, cargo and perishable goods, the place of perishable goods in the general classification of goods that gives rise to summarize specific needs when dealing with this type of cargo. Classification of perishable goods. Using the above terms and categories proved that the product is in the process of becoming a commodity exchange, in making the product / goods to transport it becomes a load, which is important in the management of an enterprise in the context of its logistics activities.

The results of the article can be used when developing the efficient management of logistics systems in supply chains of perishable goods.

Expected assumptions about the object of study – the approximation of national legislation with international regarding the definition of "perishable goods".

KEY WORDS : "PRODUCT", "GOODS", "CARGO", "PERISHABLE CARGO".

РЕФЕРАТ

Сопощко О. Ю. Методические аспекты повышения эффективности движения скоропортящихся товаров в цепях поставок / О.Ю. Сопощко // Управление проектами, системный анализ и логистика – К.: НТУ – 2013. – Вып. 11.

В статье исследованы скоропортящиеся грузы как товары по экономической точки зрения, так как эффективное управление предприятием невозможно без исследования тенденций и закономерности функционирования рынка товаров и услуг, что непосредственно влияет на логистическую деятельность предприятия.

Объект исследования – скоропортящиеся грузы.

Целью работы является сформировать позицию того (сделать акцент на то), что продукт в процессе обмена становится товаром, при принятии продукта/товара к перевозке он становится скоропортящимся грузом, что важно при управлении предприятием, в контексте его логистической деятельности.

Методы исследования – сравнение, анализ и синтез.

Исследованы скоропортящиеся грузы как товары с экономической точки зрения, определено понятие продукт, товар, груз и скоропортящийся груз, определено место скоропортящихся грузов в общей классификации грузов, что дает основания для обобщения специфических потребностей при работе с таким видом грузов. Приведена классификация скоропортящихся грузов. Пользуясь вышеуказанными терминами и категориями доказано, что продукт в процессе обмена становится товаром, при принятии продукта / товара к перевозке он становится грузом, что важно при управлении предприятием, в контексте его логистической деятельности.

Результаты статьи могут применяться при разработке эффективной модели управления логистическими системами в цепях поставок скоропортящихся грузов. Прогнозные предположения о

развитии объекта исследования – сближение национального законодательства с международным относительно определения термина «скоропортящийся груз».

КЛЮЧЕВЫЕ СЛОВА: «ПРОДУКТ», «ТОВАР», «ГРУЗ», «СКОРОПОРТЯЩИЙСЯ ГРУЗ».

АВТОР

Сопощко Ольга Юріївна, Національний транспортний університет, асистент кафедри транспортного права та логістики, e-mail: sopotsko_olya@inbox.ru, тел. 067-267-50-38, Україна, 01010, м. Київ, вул. Суворова, 1, к. 439.

AUTHOR

Sopotsko Olga, National Transport University, assistant lecturer department of transport law and logistics, e-mail: sopotsko_olya@inbox.ru, tel+ 067-267-50-38, Ukraine, 01010, Kyiv, Suvorova street. 1, of. 439.

АВТОР

Сопощко Ольга Юрьевна, Национальный транспортный университет, ассистент кафедры транспортного права и логистики, e-mail: sopotsko_olya@inbox.ru, тел. 067-267-50-38, Украина, 01010, г. Киев, ул. Суворова, 1, к. 439.

РЕЦЕНЗЕНТИ

Тарасюк Г.М., доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри менеджменту організацій і адміністрування Житомирського державного технологічного університету.

Гурнак В.М., доктор економічних наук, професор, Національний транспортний університет, професор кафедри транспортного права та логістики, Київ, Україна.

REVIEWER:

Tarasyuk G.M. Ph.D., Economics (Dr.), professor, Zhytomyr State Technological University, head of department of organizational management and administration.

Gyrnak V.M., Ph.D., Economics (Dr.), professor, National Transport University, professor, department of transport law and logistics, Kyiv, Ukraine.

РЕЦЕНЗЕНТЫ

Тарасюк Г.М., доктор экономических наук, профессор, заведующая кафедрой менеджмента организаций и администрирования Житомирского государственного технологического университета.

Гурнак В.М., доктор экономических наук, профессор, Национальный транспортный университет, профессор кафедры транспортного права и логистики, Киев, Украина.

УДК 658

UDC 658

СУТНІСТЬ ТА ОСНОВНІ СТРАТЕГІЇ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ

Троцюк Т.С., Національний транспортний університет, Київ, Україна

THE ESSENCE AND BASIC STRATEGIES OF CRISIS MANAGEMENT

Trotsiuk T.S., National Transport University, Kyiv, Ukraine

СУЩНОСТЬ И ОСНОВНЫЕ СТРАТЕГИИ АНТИКРИЗИСНОГО УПРАВЛЕНИЯ

Троцюк Т.С., Национальный транспортный университет, Киев, Украина

Постановка проблеми та її зв'язок з важливими науковими і практичними завданнями. Стратегічне управління на сьогоднішній день являється обов'язковим аспектом забезпечення успіху будь-якого підприємства. Проте кожен дослідник даного напрямку намагається внести в науку своє розуміння поняття «стратегія» та дати власне пояснення видам стратегії, що призводить до стрімкого збільшення назв, що дублюються.

Аналіз останніх досліджень та публікацій з проблеми, що розглядається. Питанням розроблення та реалізації стратегії на підприємствах присвячено багато публікацій у спеціалізованій літературі, а також